

Omgevingsdienst Haaglanden
Afdeling Toetsing en Vergunningverlening Milieu
Postbus 14060
2501 GB DEN HAAG

UTRECHT	ons kenmerk	uw kenmerk	doorkiesnummer
30 augustus 2017	abb.gvh.14167.b05	00491943	030 274 80 44

Herontwikkelingslocatie 'Haags Buiten' aan de Erasmusweg/Leyweg te 's-Gravenhage –
Melding bodemsanering

Geachte mevrouw, mijnheer,

Op 18 juli zonden we u, namens eigenaar/initiatiefnemer Haags Buiten B.V., het saneringsplan voor de bodemsanering op de herontwikkelingslocatie 'Haags Buiten' aan de Erasmusweg en Leyweg in Den Haag.

Op 18 augustus ontvingen we uw brief met kenmerk ODH-2017-00086082 met uw verzoek om aanvullende gegevens en verduidelijking. Op 23 augustus heb ik daarover telefonisch contact gehad met mevrouw A. Folmer van uw dienst. Graag geef ik u de gevraagde informatie in deze brief. Deze brief moet worden beschouwd als Addendum bij het saneringsplan.

De saneringsdoelstelling is niet correct

Bij de herinrichting van de locatie zijn de volgende saneringsdoelstellingen van toepassing:

- 'volledige verwijdering' (tot gehalten beneden interventiewaarden): te handhaven en nieuw te graven polderwater;
- isoleren met een betonvloer of bestrating: alle toekomstige bebouwing;
- isoleren met een leeflaag: overige deel van de saneringslocatie.

Eén en ander is aangeduid op de tekening in bijlage 1.

De sanering van de waterbodems valt onder de bevoegdheid van het Hoogheemraadschap van Delfland

Dit is bekend. Het saneringsplan is met de aanvraag van een watervergunning toegezonden aan het Hoogheemraadschap. Het Hoogheemraadschap is vergunning gevraagd voor het onderdeel 'waterbodemsanering'. U wordt gevraagd in te stemmen met het onderdeel 'landbodemsanering'. Een afschrift van deze brief wordt aan het Hoogheemraadschap toegezonden.

Op bijlage 2 is het onderscheid tussen landbodem en waterbodem aangeduid. Daarbij is ook aangegeven welke waterbodem landbodem wordt, en andersom.

In het saneringsplan moet worden opgenomen, dat het dempen van de watergangen gebeurt na afronding van de sanering van de waterbodems

Uit het overleg met mevrouw Folmer is naar voren gekomen, dat bij het dempen van sloten een waterbodem in een landbodem verandert en de bevoegdheid overgaat van het Hoogheemraadschap naar de Omgevingsdienst. Tijdens de sanering wordt in verband daarmee voor de te dempen watergangen de volgende werkwijze gevolgd:

- de te dempen watergang wordt afgedamt en leeggepompt. Technisch gesproken is na het droogzetten de waterbodem veranderd in een landbodem;
- het Hoogheemraadschap wordt gevraagd te bevestigen dat de drooggezette watergang niet langer een functionele watergang is. Vanaf dat moment is uw Dienst bevoegd gezag ex. Wbb;
- met een 'wijziging saneringsplan' wordt bij uw Dienst kenbaar gemaakt, dat er verontreinigde grond wordt herschikt in de voormalige watergang. Na instemming van uw Dienst met deze wijziging wordt de voormalige watergang gedempt.

De slib/bagger, die vrijkomt bij de sanering van de waterbodems mag niet worden herschikt binnen de verontreinigingscontour van de landbodem

Uit overleg met mevrouw Folmer is gebleken dat, nu er sprake is van twee bevoegde gezagen, er ook sprake is van twee afzonderlijke saneringsgevallen. Sterk verontreinigde bagger afkomstig uit het saneringsgeval 'waterbodem' mag niet worden herschikt binnen de contouren van het saneringsgeval 'landbodem'. In verband hiermee wordt het saneringsplan voor de te dempen watergangen als volgt gewijzigd:

- de verontreinigde waterbodem wordt niet uitgebaggerd maar blijft in de watergangen aanwezig;
- na afdammen en droogzetten worden de voormalige watergangen met sterk verontreinigde grond tot op het huidig maaiveld gedempt volgens de hierboven besproken procedure;
- vervolgens wordt een duurzame bovenafdichting aangebracht conform het oorspronkelijke saneringsplan.

Voor de te handhaven watergangen in het saneringsgebied geldt het saneringsdoel 'volledige verwijdering' (tot gehalten onder Interventiewaarden). De daarbij vrijkomende bagger (ongeveer 450 m³) wordt afgevoerd naar een erkende verwerker. Om het volume af te voeren bagger zoveel mogelijk te beperken worden de watergangen uitgebaggerd na – in secties- te zijn droog gezet.

Op bijlage 2 is het onderscheid tussen landbodem en waterbodem aangeduid. Daarbij is ook aangegeven welke watergangen worden gedempt en welke watergangen worden uitgebaggerd.

Het westelijke terreindeel is gemiddeld sterk verontreinigd met PAK, terwijl dit terreindeel in het saneringsplan wordt aangeduid als 'matig verontreinigd'

Dit is correct. Bijlage 3 bevat een aangepaste kaart met verontreinigingssituatie.

Ter plaatse van de nieuw te graven watergangen wordt o.b.v. de ontgravingsdiepte verwacht, dat hier sprake is van 'volledige verwijdering'. De NAP-ontgravingsdiepte is onduidelijk. De saneringsdoelstelling is niet correct. In het rapport is niets opgenomen over de verschillende kwaliteiten of partij-indeling van de te ontgraven grond

De ontgravingsdiepte van de vakken Wa1 en Wa2 langs de noordelijke watergang bedraagt NAP – 1,40 meter. Naar verwachting blijft hier in het talud sterk verontreinigde grond achter. Deze wordt afgedekt met een leeflaag. De ontgravingsdiepte van de vakken Wa4 t/m Wa6 langs de zuidelijke watergang bedraagt NAP –2,15 meter. Naar verwachting blijft hier in het talud sterk verontreinigde grond achter. Deze wordt afgedekt met een leeflaag. Op de bodem van de nieuwe watergang blijft naar verwachting licht- tot matig verontreinigde grond achter. Hier geldt als saneringsdoelstelling 'volledige verwijdering' (gehalten beneden interventiewaarden).

Eén en ander is aangeduid op de kaart in bijlage 1.

In het algemeen komt bij de graafwerkzaamheden op de locatie vooral sterk verontreinigde grond vrij. Binnen deze grondstroom wordt geen onderscheid gemaakt in verschillende partijen. De sterk verontreinigde grond wordt in principe volledig binnen de contouren van het saneringsgeval herschikt. Bij het uitgraven van de nieuwe watergangen kan beneden NAP – 1,5 à 2,0 meter enige

licht- tot matig verontreinigde grond vrijkomen. Indien dit technisch mogelijk is, wordt zoveel mogelijk in het werk geprobeerd om deze grond gescheiden te ontgraven van de bovenliggende sterk verontreinigde grond en wordt deze deelstroom afzonderlijk in depot gezet. Ook deze grond wordt in principe volledig op de locatie herschikt. Indien echter tijdens het werk blijkt, dat er toch grond overschiet, dan wordt in eerste instantie de licht- tot matig verontreinigde grond afgevoerd. Na een depotkeuring conform AP04 wordt een geschikte hergebruikslocatie gezocht en wordt een melding gedaan conform het Besluit Bodemkwaliteit.

Indien sterke restverontreiniging achterblijft na ontgraving van de nieuwe watergangen is niet aangegeven hoe deze wordt geïsoleerd

Zie s.v.p. ook hierboven. Sterk verontreinigde grond in de taluds van watergangen wordt geïsoleerd. Naar verwachting is de bodem van de watergangen niet sterk verontreinigd.

Na sanering van de waterbodem in de twee uitlopers van de noordelijke watergang is de verontreiniging 'volledig verwijderd' en kan hier geen sterk verontreinigde grond worden herschikt om ze te dempen

Zie s.v.p. ook hierboven. Na het droogzetten van deze watergangen is de sterk verontreinigde sliblaag sterk verontreinigde landbodem geworden. De vaste grondslag onder de waterbodem is hier naar verwachting eveneens sterk verontreinigd. Met inachtnaam van de hierboven vermelde procedure kan sterk verontreinigde grond worden toegepast om de voormalige watergangen te dempen.

Ter plaatse van te dempen watergangen en nieuw te graven watergangen is mogelijk sprake van 'volledige verwijdering' en is de saneringsdoelstelling niet correct

Dit is correct voor wat betreft een deel van het nieuw te graven polderwater. Eén en ander is gevisualiseerd op de tekening in bijlage 1.

Voor de ontgraven grond wordt geen onderscheid gemaakt in verschillende partijen. Ook is niet aangegeven welke partijen waar worden herschikt

Zie s.v.p. ook hierboven. In principe kan alle vrijkomende licht- tot sterk verontreinigde grond worden herschikt op de terreindelen waarvoor de saneringsdoelstelling 'isoleren met leeflaag of betonvloer' is. In verband met de eventuele afvoer van grond buiten de locatie wordt vrijkomende licht- tot matig verontreinigde grond zoveel mogelijk afzonderlijk ontgraven en in depot gezet.

Op delen waar sterke verontreiniging in de bodem achterblijft en een leeflaag wordt aangebracht, dient deze minimaal 1 meter dik te zijn

Voor zover in het saneringsplan staat aangeduid dat de leeflaag 'ongeveer' of 'globaal' 1 meter dik is moet worden gelezen 'minimaal' 1 meter dik.

Ten aanzien van de verontreiniging met minerale olie wordt aangegeven dat enkel putbodemmonsters worden genomen en geen putwandmonsters ter controle

Na ontgraving van de olieverontreiniging wordt de ontgravingsput uitgekeurd conform BRL SIKB 6001. Daarbij worden controlemonsters genomen van de putbodem en de putwanden.

Ten aanzien van de nazorg wordt aangegeven dat geïsoleerde restverontreiniging achterblijft. Op het kaartmateriaal is niet aangeduid waar restverontreiniging achterblijft

Eén en ander is gevisualiseerd op de tekening in bijlage 1.

De ligging van de wadi's en depots is niet aangegeven op het kaartmateriaal. Het ontgravingspeil voor de wadi's is niet aangegeven

De wadi's zijn aangeduid op de tekening in bijlage 4. De wadi's liggen met hun diepste punt op .. maximaal NAP +0,70 m. Dat houdt in dat ter plaatse tot maximaal NAP -0,30 m sterk verontreinigde grond wordt ontgraven om een leeflaag met een dikte van 1 meter aan te kunnen brengen.

Op het westelijke terreindeel liggen beton- en asfaltverhardingen. Het is de bedoeling dat hierop de tijdelijke gronddepots worden ingericht.

Uiteraard ben ik graag beschikbaar voor vragen of toelichting.

Met vriendelijke groet,

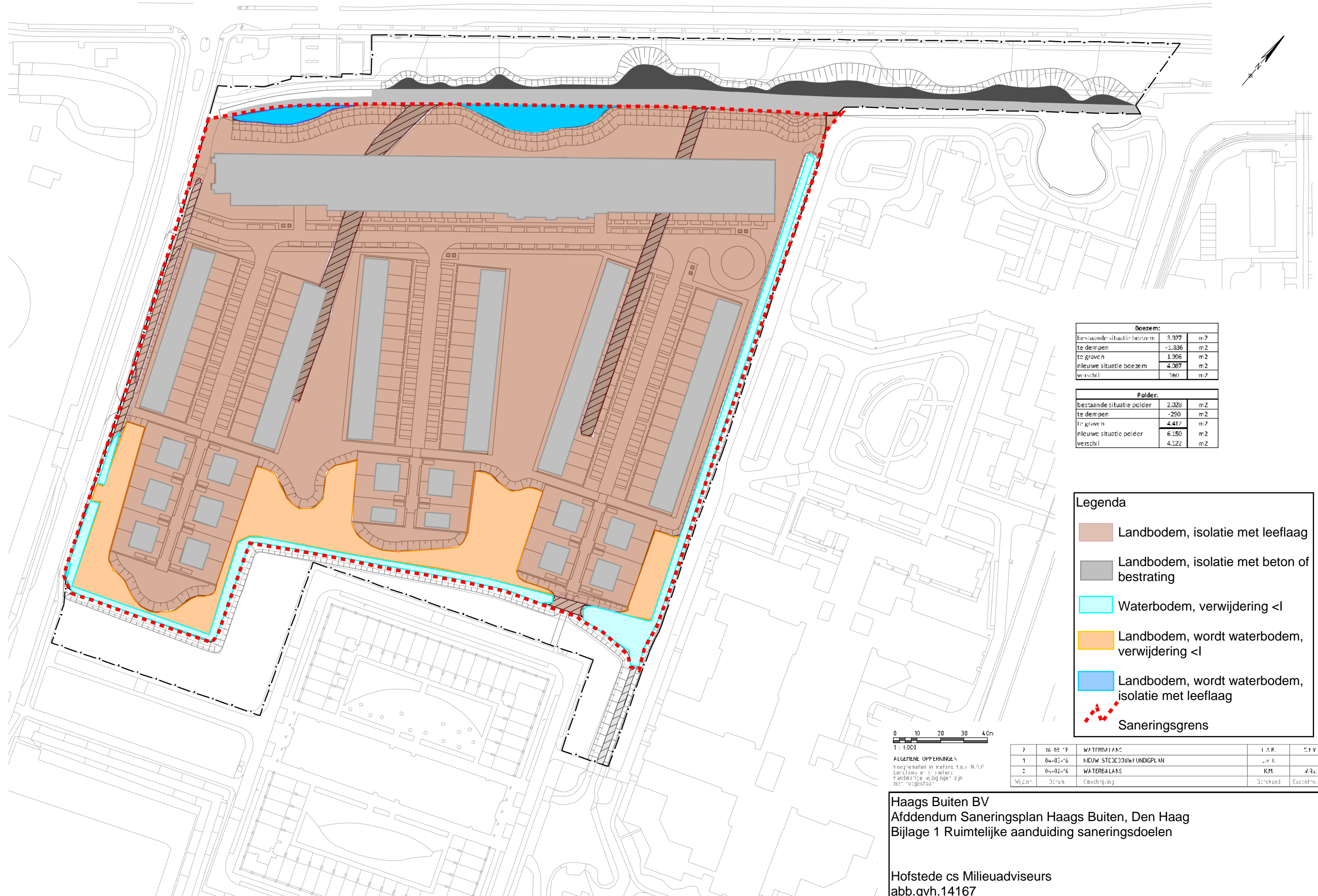
Ir. H.W.M. de Natris

Bijlagen

1. Ruimtelijke aanduiding saneringsdoelen
2. Onderscheid land- en waterbodem
3. Ruimtelijk overzicht verontreinigingssituatie
4. Ligging wadi's en depoterrein

Cc:

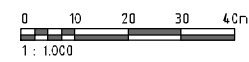
Hoogheemraadschap van Delfland, t.a.v. de heer M. Osenga
Haags Buiten B.V., t.a.v. de heer G. Snoeren
Waalpartners B.V., t.a.v. de heer M. van Holten

Doezem:	
bestaande situatie boezem	3.927 m ²
te dempen	-1.836 m ²
te graven	1.996 m ²
nieuwe situatie boezem	4.087 m ²
verschil	160 m ²

Polder:	
bestaande situatie polder	2.028 m ²
te dempen	-290 m ²
te graven	4.417 m ²
nieuwe situatie polder	6.150 m ²
verschil	4.122 m ²

Legenda	
	Landbodem, isolatie met leeflaag
	Landbodem, isolatie met beton of bestrating
	Waterbodem, verwijdering <1
	Landbodem, wordt waterbodem, verwijdering <1
	Landbodem, wordt waterbodem, isolatie met leeflaag
	Saneringsgrens

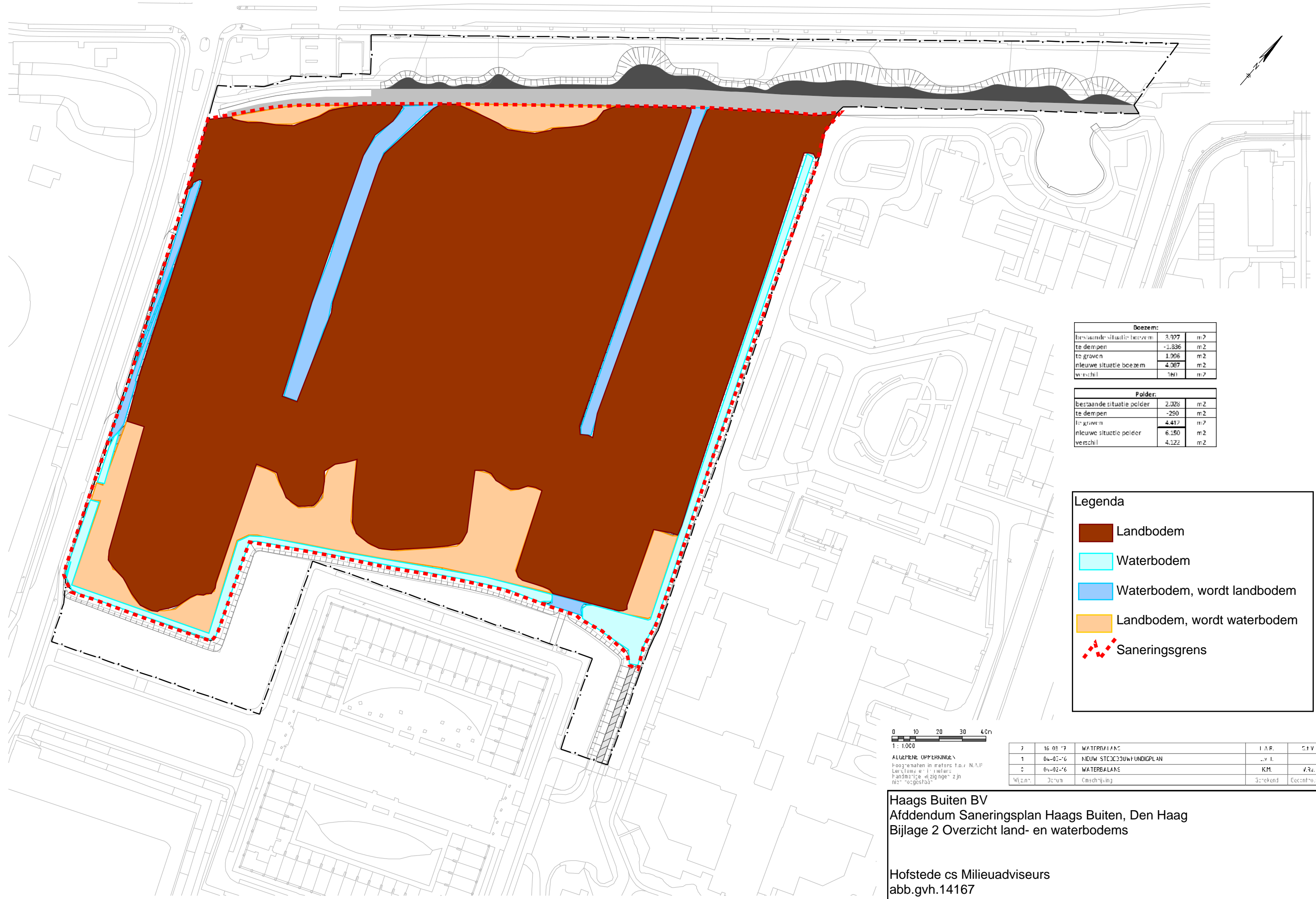

ALGEMENE OPPERKINGEN:
 Hoogtematen in meters t.o.v. N.A.P.
 Liniestijlen en kleuren:
 Fundamente wijzigingen zijn
 niet toegestaan

7	16-05-17	WATERBALANS	I.A.R.	G.T.V.
1	04-02-16	NIUW STEDICHOOFPLAN	L.V.I.	
0	04-02-16	WATERBALANS	K.M.	V.R.
Wiz.nr.	Datum	Omschrijving	Schakel	Gecontroleerd

Haags Buiten BV
 Afdeling Saneringsplan Haags Buiten, Den Haag
 Bijlage 1 Ruimtelijke aanduiding saneringsdoelen

Hofstede cs Milieud adviseurs
 abb.gvh.14167
 25 aug 2017

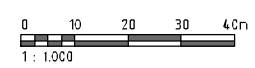

Doezem:		
bestaande situatie boezem	3.927	m ²
te dempen	-1.836	m ²
te graven	1.996	m ²
nieuwe situatie boezem	4.087	m ²
verschil	160	m ²

Polder:		
bestaande situatie polder	2.028	m ²
te dempen	-290	m ²
te graven	4.412	m ²
nieuwe situatie polder	6.150	m ²
verschil	4.122	m ²

Legenda

- Landbodem
- Waterbodem
- Waterbodem, wordt landbodem
- Landbodem, wordt waterbodem
- Saneringsgrens

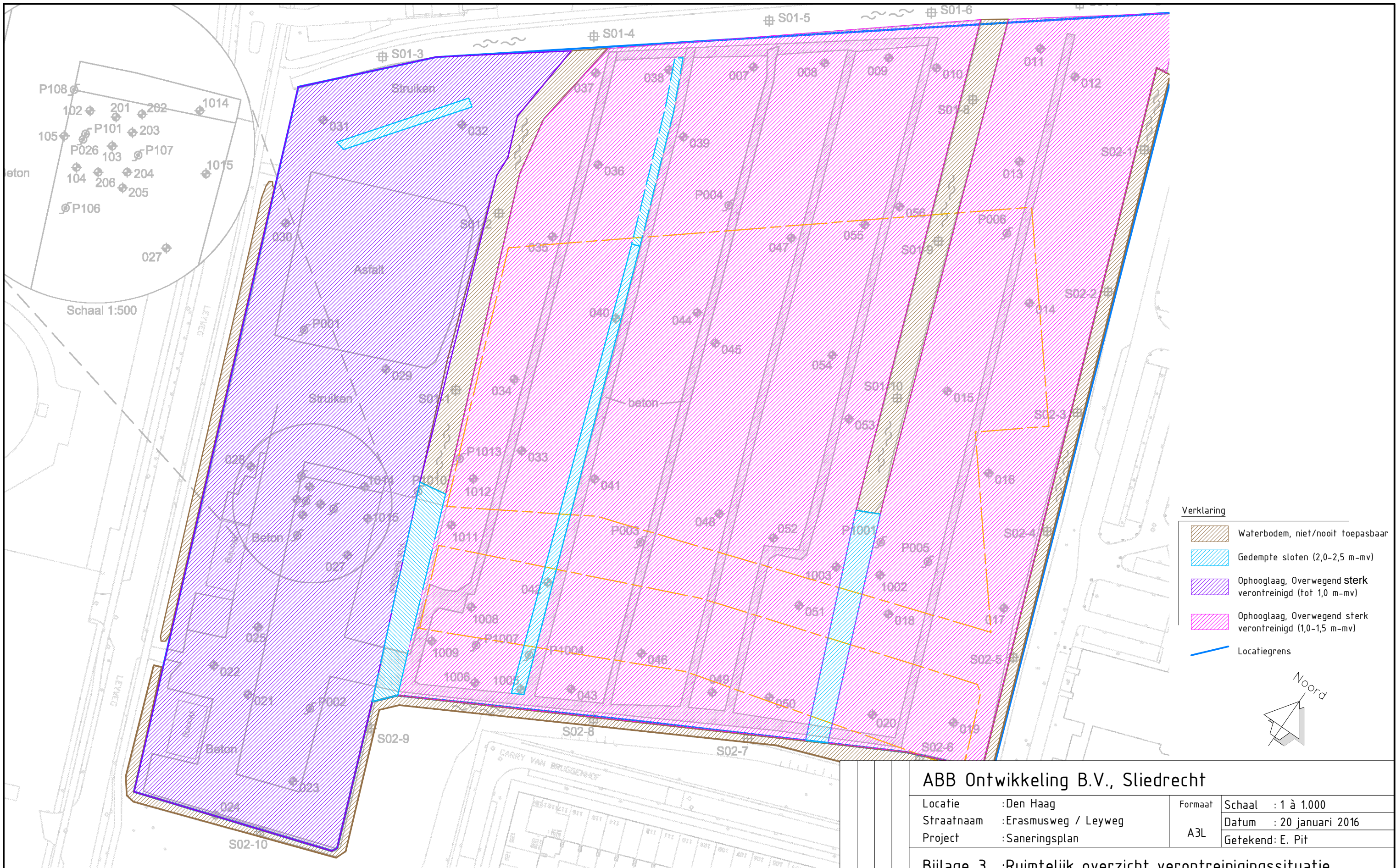

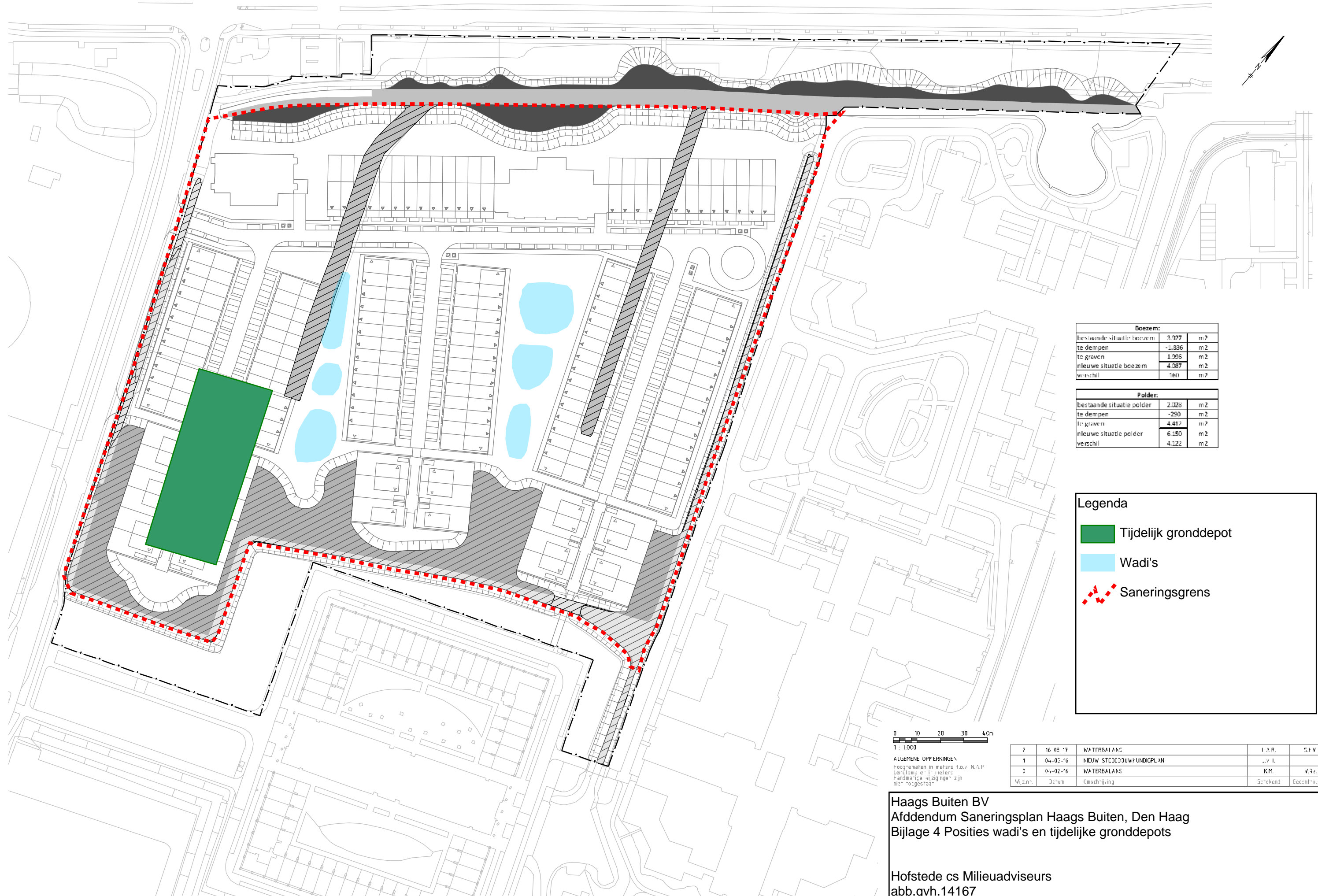
ALGEMENE OPPERKINGEN
 Hoogte maten in meters t.o.v. N.A.P.
 Verticale afwijkingen
 Fundamentele afwijkingen zijn
 niet toegestaan

7	16-05-17	WATERBODIEN	I.A.R.	G.H.V.
1	04-02-16	NIJEUW STEDENBOUWFUNDIGPLAN	L.V.I.	
0	04-02-16	WATERBALANS	K.M.	V.R.
Wiz.nr.	Datum	Omschrijving	Streektid	Gecontroleerd

Haags Buiten BV
 Afdeling Saneringsplan Haags Buiten, Den Haag
 Bijlage 2 Overzicht land- en waterbodems

Hofstede cs Milieud adviseurs
 abb.gvh.14167
 25 aug 2017

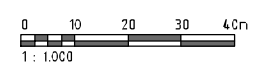

Doezem:	
bestaande situatie boezem	3.927 m ²
te dempen	-1.836 m ²
te graven	1.996 m ²
nieuwe situatie boezem	4.087 m ²
verschil	160 m ²

Polder:	
bestaande situatie polder	2.028 m ²
te dempen	-290 m ²
te graven	4.417 m ²
nieuwe situatie polder	6.150 m ²
verschil	4.122 m ²

Legenda

- Tijdelijk gronddepot
- Wadi's
- Saneringsgrens

ALGEMENE OPMERKINGEN:
 Hoogtematen in meters t.o.v. N.A.P.
 Liniestijlen in meters
 Randmatige wijzigingen zijn niet toegestaan

7	16-05-17	WATERBILANS	I.A.R.	G.H.V.
1	04-02-16	NIETUW STEDICHOEFWONINGPLAN	L.V.I.	
0	04-02-16	WATERBALANS	K.M.	V.R.
Wiz.nr.	Datum	Omschrijving	Schakel	Gecontroleerd

Haags Buiten BV
 Afdeling Saneringsplan Haags Buiten, Den Haag
 Bijlage 4 Posities wadi's en tijdelijke gronddepots

Hofstede cs Milieud adviseurs
 abb.gvh.14167
 25 aug 2017